

Dorota Iwanowicz, Ewa Misiewicz

Kompetencje cyfrowe we współczesnym świecie

20 września 2023 roku Pomorski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku zorganizował konferencję online nt. *Kompetencje cyfrowe we współczesnym świecie*, której adresatami byli dyrektorzy szkół i placówek oświatowych oraz nauczyciele. Ekspertów i licznie „przybyłych” uczestników (86 osób) przywitała Bożena Żuk – dyrektor PODN w Słupsku.

W części teoretycznej pod wspólnym tytułem: *Jak nie zgubić się we współczesnym, cyfrowym świecie* – nauczyciele wysłuchali dwóch wykładów. Jerzy Dorożko – konsultant ds. informatyki i wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w edukacji w Warmińsko-Mazurskim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu mówił o tym, jak sztuczną inteligencję można wykorzystać w praktyce szkolnej. Ekspert, w ankiecie online, zapytał uczestników konferencji, czy korzystali już z usługi ChatGPT. Odpowiedzi rozłożyły się niemal równomiernie: 54% respondentów odpowiedziało przecząco, a 46% udzieliło twierdzącej odpowiedzi. ChatGPT (chat.openai.com), Bard (bard.google.com) to technologie sztucznej inteligencji, które mogą generować naturalnie brzmiące odpowiedzi na zadawane przez nas pytania w czasie rzeczywistym. Nauczyciel może wykorzystać sztuczną inteligencję na przykład układając pytania do testu wiedzy, dzięki czemu zaoszczędzi czas i energię. Zawsze jednak należy pamiętać, że SI może zwolnić nas z poszukiwania informacji, lecz nie z weryfikowania jej, czyli z myślenia.

Cyfrowi aktywiści: slaktywizm i clicktywizm, czyli obywatel w mediach społecznościowych to temat wykładu Zuzanny Wesołowskiej – doktor nauk o polityce, współpracownicy Wyższej Szkoły Bankowej oraz Akademii Mazowieckiej, redaktorki i managerki w branży mediowej, od 10 lat związanej z największymi portalami internetowymi w Polsce. Przedstawiła ona zagadnienia związane z kompetencjami i zaangażowaniem obywatelskim w internecie. Obecnie 88% Polaków korzysta z internetu, a 66% – z mediów społecznościowych i w mniejszym lub większym stopniu jest aktywnym ich użytkownikiem. Obywatelska aktywność w mediach społecznościowych przyjmuje różne formy, są to: *zbiórki online* (crowdfunding) – pozyskiwanie pieniędzy z wykorzystywaniem mediów społecznościowych na realizację konkretnych projektów; *petycje online* – prośba lub żądanie pod adresem organu władzy publicznej, które są formą wywierania wpływu; *kanalizowanie sprzeciwu społecznego* – media pozwalają łączyć sprzeciw wielu osób i wyrażać

masowy protest; *community building* – dzięki mediom społecznościowym możliwe stało się łączenie w grupy, budowanie społeczności w przestrzeni wirtualnej. Warto zadać sobie pytanie, czy media społecznościowe faktycznie są dobrym miejscem aktywności obywatelskiej? Cyfrowy slaktywizm jest pełen pułapek, a jedną z nich jest złudne poczucie sprawstwa (magia lajków, siła hashtagów, zdjęcia profilowe).

W części II konferencji pn. *Laboratoria przyszłości – przykłady szkolnej praktyki* wystąpili: Mariola Małecka – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3 w Lęborku, Agata Rojek – nauczycielka w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Malborku oraz Grzegorz Borecki – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 6 w Słupsku. Każdy z prelegentów opowiedział o tym, co dobrego wydarzyło się w jego szkole, jak wiele zyskali uczniowie i nauczyciele dzięki udziałowi w projekcie *Laboratoria przyszłości*. Prezentowane szkoły zostały wyposażone w nowoczesne pomoce dydaktyczne, które pozwoliły na realizację ciekawych zajęć, rozbudzały kreatywność, a także inspirowały do działania i poszukiwania nowych przestrzeni do rozwoju.

W części III: *Informacja i dezinformacja w przestrzeni publicznej* Marek Wróblewski – konsultant ds. wspomagania nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnej w Pomorskim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku mówił o *dozwołonym użytku publicznym w praktyce szkolnej, czyli jak korzystać z utworów chronionych prawem autorskim (teksty, zdjęcia, filmy, muzyka)*? Ekspert w praktyczny sposób przybliżył zagadnienia związane z prawem autorskim, opowiadając o sytuacjach, które mogłyby mieć miejsce w każdej szkole, a następnie poprzez ankietę online, zadawał uczestnikom pytania wynikające z casusu. Ta forma wykładu okazała się ciekawa i aktywizująca, gdyż ułatwiła zapamiętywanie pułapek prawa autorskiego.

Konferencja *Kompetencje cyfrowe we współczesnym świecie* rozpoczęła cykl szkoleń, warsztatów i sieci w obszarze wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, na które zapraszamy w roku szkolnym 2023/2024.

Dorota Iwanowicz

Konsultant ds. informacji pedagogicznej oraz technologii informacyjno-komunikacyjnej w PODN w Słupsku.

Ewa Misiewicz

Konsultant ds. edukacji artystycznej w PODN w Słupsku.